

Långfredagen 2026

”Se Guds Lamm som borttager världens synder”. Vid varje mässa säger prästen dessa ord. Vi uppmanas att se, att betrakta Jesus som har slaktats som ett oskyldigt lamm för att vi skall få leva. Det är svårt att föreställa sig något mer oskyldigt än ett litet lamm. Det måste väcka vårt medlidande och vår medömkan att se när det leds bort till slakt. Det är just detta som skall väckas till liv i oss när vi ser Jesus på korset. Det bästa och mest mänskliga måste lockas fram i oss som ofta är så hårdhärtade. Vi måste inse att det är vårt förhärdade hjärta och vår synd som har vållat Jesus, Guds Lamm, detta lidande. Men samtidigt är det för att rädda oss från synden och den eviga döden som han av fri vilja tar på sig detta lidande. ”Han bar de mångas skuld och bad för syndarna” (Jes 53:12).

Idag på långfredagen får vi se upp på korset och leva oss in i det lidande som Guds Lamm tog på sig för att rädda oss, för att frälsa oss, för att befria oss från syndens slaveri. Idag får vi tillbe detta heliga kors som blev vägen till vår frälsning, till vårt eviga liv. Ifjol under kyrkans jubelår fick vi ställa upp ett speciellt kors här i domkyrkan för att vi verkligen skulle ta till oss Lammets lidande, men det blev stulet. Korset väcker alltid anstöt och oförståelse. Men när jubelåret var slut kom korset tillbaka. Inte ens den mest hårdhärtade och förhärdade syndare kan i längden förneka korset. Vi måste alla böja oss ner i tillbedjan och tacksägelse för den Gud som av kärlek till oss har offrat sin Son, det oskyldiga Lammet, för vår frälsnings skull. ”Fast han var Son lärde han sig lyda genom att lida” (Heb 5:8).

Vi kan inte förneka korset. Vi kan inte bortförklara lidandet. Vi behöver bara se ut över världen, där otaliga människor lider och dör i onödiga och oförklarliga krig. Vi behöver bara öppna tidningarna för att se att ännu ett barn har skjutit ihjäl någon på bussen i Tyresö. I vår mediala och globala tid blir hela världens lidande så påträngande, att det till sist blir nästan normalt och inte väcker minsta uppmärksamhet. Det är därför vi måste se noga på den Korsfäste, så att vi känner igen hans anletsdrag i varje lidande människa. När vi präster frambär mässoffret här i Domkyrkan har vi alltid Kristi lidande ansikte för ögonen - på tavlan av Erik Olson. ”Han blev pinad för våra brott, sargad för våra synder” (Jes 53:5).

Vi är medskyldiga till Jesu lidande och död genom vår synd. Samtidigt är det för vår skull som han dör, för att befria oss från synden och döden. Vi människor är så viktiga för Gud att hans måste bli människa, lida och dö för oss, för att övertyga oss om sin kärlek och vilja att rädda oss från oss själva och från det onda. Ändå vänder vi människor oss ofta bort från honom. Också vi som vågar kalla oss kristna sviker honom ofta och bryr oss bara om vår egen vällevnad och bekvämlighet. Vi orkar inte ens se upp på korset. Vi vänder oss bort med en gäspning, i likgiltighet när vi ser hans lidande ansikte återspeglat i vår

medmänniskas lidande. ”Vi gick alla vilse som får, var och en tog sin egen väg, men Herren lät vår skuld drabba honom” (Jes 53:6).

Den ende helt Oskyldige fick lida för oss skyldiga. Liturgin brukar tala om detta som det saliga utbytet. Gud blir människa för att människan skall bli gudomlliggjord. Jesus Kristus, sann Gud och sann människa, tar på sig hela mänsklighetens synd och skuld för att ge oss del av sin eviga salighet och härlighet. Han blev ett oskyldigt Lamm bland vargar, bland de blodtörstiga vargar som vi människor tycks älska att vara. Därför måste vi fortsätta att se på det korsfästa Lammet så att vi kan efterlikna det. Det tar tid och fordrar allt av oss. Hela vårt liv är en slags omskolning från att vara varg för att bli ett lamm, för att bli mer Kristus-lik. ”Han var föraktad och övergiven av alla” (Jes 53:3).

I stället för att överge Jesus måste vi lära oss att överlåta oss till honom. Han är den ende som kan rädda oss, rädda oss från oss själv, rädda oss från synden, rädda oss till det eviga livet. Vi måste vänja oss vid att ha honom för ögonen, våga se på korset och finna vårt sanna jag i hans ögon. För Jesu blick på oss är alltid barmhärtig. Han ser till det bästa i oss, det som vi innerst inne borde vara men ofta har förnekat och glömt bort. Genom att se på oss med sin lidande blick vill han väcka vårt medlidande till liv igen. Han kan inte ge upp hoppet om någon människa. Även den störste syndare vill han omvända genom att se på honom och försöka locka fram den lilla ansats till godhet och barmhärtighet som kan finnas på djupet. ”Han fann sig i lidandet, han öppnade inte sin mun” (Jes 53:7).

Orden når inte alltid fram. Guds ord kan inte alltid nå fram och tas emot. Vi slår ofta dövörat till när Gud talar. Men en korsfäst Gud kan vi inte undgå att drabbas av. En lidande medmänniska kan leda oss fram till den Gud som just ville bli en lidande medmänniska för vår skull. Han tog på sig vårt lidande och vår död för att visa oss att han menar allvar och är beredd att göra allt för att väcka oss ur syndens dödliga slummer, ur själviskhetens och likgiltighetens slaveri. ”Han fick sin grav bland de gudlösa, fick vila bland ogärningsmän, fastän han aldrig hade gjort något orätt, aldrig tagit en lögn i sin mun” (Jes 53:9).

Graven kan inte få sista ordet. Jesu död är inte slutet. Och det behöver det inte heller bli för oss. Jesus har dött och uppstått för vår skull. Han vill inte överlämna oss åt vårt öde, åt grav och evig död. Han har lidit och dött för att vi skall befrias från döden. Han har uppstått ur graven för att öppna evighetens portar för oss. Vi kan bara öppna vårt hjärta för honom och överlåta oss helt åt hans barmhärtighet, åt Guds Lamm. ”Saliga de som blivit kallade till Lammets måltid”. Den saligprisningen får vi höra i varje mässa, då vi får en försmak av den eviga härlighet som Gud har öppnat för oss genom Jesu död och uppståndelse. Den himmelska bröllopsmåltiden väntar oss om vi vill följa i Lammets fotspår.

